

Minister van Justitie & Veiligheid

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Rechtshandhaving en
Criminaliteitsbestrijding

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

nota

Beslisnota inzake de TK-brief over het niet-uitvoeren van de motie-Van Ginneken c.s.

Datum
28 juni 2023
Ons kenmerk
4718557

1. Aanleiding

Op 9 mei jongstleden nam de Tweede Kamer de motie-Van Ginneken c.s. aan, die de regering verzoekt ervoor te zorgen dat een door de Europese Commissie voorgestelde Verordening over het tegengaan van online seksueel kindermisbruik geen *chatcontrol* of *client-side scanning* bevat en anders het voorstel voor de Verordening niet te steunen. Het lid Van Ginneken heeft tijdens de stemmingen verzocht om een brief waarin wordt ingegaan op de uitvoering van de motie. Dit verzoek wordt met het verzenden van deze brief afgedaan.

Het kabinet heeft besloten dat aan de motie geen uitvoering zal worden gegeven gezien de negatieve consequenties daarvan op de effectiviteit van de aanpak van online seksueel kindermisbruik en het beperken van de Nederlandse onderhandelingspositie in Brussel. De brief staat bij de redenen voor het niet-uitvoeren nader stil en kan worden gezien als 'follow-up' van uw brief van 8 mei jl., waarin u uw beweegredenen hebt uiteengezet voor het met 'klem ontraden' van de motie.

2. Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd akkoord te gaan met verzending van deze brief aan de Tweede Kamer. Het streven is de brief te versturen voorafgaand aan het commissiedebat over online veiligheid en cybersecurity, op donderdag 29 juni aanstaande.

3. Kernpunten

In de brief wordt uiteengezet wat de beweegredenen zijn voor het niet-uitvoeren van de motie.

Kort en goed komt het erop neer dat deze motie de gewenste Nederlandse positie in de onderhandelingen over een EU-Verordening over online seksueel kindermisbruik doorkruist. Een onderdeel van deze Verordening is het zogeheten 'detectiebevel', waarmee bedrijven onder strikte voorwaarden kunnen worden verplicht om in hun diensten materiaal van seksueel kindermisbruik te detecteren. Dit geldt ook voor de zogeheten interpersoonlijke communicatiediensten, zoals de bekende diensten Whatsapp en Signal. Het detectiebevel brengt een inbreuk op

grondrechten met zich, reden waarom Nederland het bevel telkens kritisch tegen het licht heeft gehouden gedurende de onderhandelingen. Tegelijk kan het detectiebevel een belangrijk nuttig en aanvullend instrument zijn bij het tegengaan van dit beeldmateriaal. Zeker gelet op de grote aantallen waarin dat rondgaat en het feit dat interpersoonlijke communicatiediensten daartoe in toenemende mate worden aangewend. Tezamen met andere departementen – te weten BZK (CZW), EZK en BZ – heeft JenV gezocht naar een standpunt waarin de zorgen over het bevel enerzijds zijn geadresseerd, maar anderzijds ook wordt bezien of en zo ja, hoe een vorm van detectie volgens Nederland wel gerechtvaardigd kan zijn. Kort gezegd is dat in gevallen waarin het gaat om de detectie van bestaand materiaal, omdat hierbij zeer betrouwbare (hashing)technologieën kunnen worden ingezet die detectie mogelijk kunnen maken op een wijze die proportioneel is. Ten aanzien van grooming had Nederland eerder al geconstateerd dat detectie niet mogelijk is op een proportionele manier. In de huidige vorm waarin het detectiebevel wordt voorgesteld, is daarvan ook sprake bij nieuw materiaal.

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Rechtshandhaving en
Criminaliteitsbestrijding

Datum
28 juni 2023

Ons kenmerk
4718557

Het uitvoeren van de motie van lid Van Ginneken c.s. zou meebrengen dat ook de reeds beperkte ruimte die Nederland ziet om een vorm van detectie mogelijk te maken, wordt ingeperkt. Hoewel de aan de motie ten grondslag liggende zorgen in grote mate worden gedeeld, en Nederland zulks als een van de meer kritische lidstaten ook telkens in Brussel belichaamt, zou het onverkort uitvoeren van de motie betekenen dat een in potentie effectief middel om de verspreiding van kinderpornografisch materiaal tegen te gaan, wordt uitgesloten. In het licht van de verplichtingen die Nederland heeft om kinderen hiertegen te beschermen, wordt dat onwenselijk geacht.

4. Toelichting

4.1. Politieke context

In de brief communiceert u naar de Tweede Kamer dat de op 9 mei jl. aangenomen motie van het lid Van Ginneken c.s. (*Kamerstukken II 2022/23, 26 643, nr. 1011*) niet wordt uitgevoerd. Deze motie werd ingediend tijdens een tweeminutendebat over de motie-Van Raan c.s., op 20 april jl.

U hebt de motie tijdens voornoemd debat 'met klem' ontraden. De beweegredenen daarvoor hebt u bovendien naar de Tweede Kamer gecommuniceerd bij brief van 8 mei jl.

Op 29 juni aanstaande vindt het commissiedebat over online veiligheid en cybersecurity plaats. Het streven is de onderhavige brief voorafgaand aan dit debat naar de Kamer te zenden. Uw brief van 8 mei jl. staat reeds op de convocatie van dit debat.

4.2. Financiële overwegingen

Niet van toepassing.

4.3. Juridische overwegingen

Door verschillende organisaties zijn (grote) zorgen geuit over de juridische haalbaarheid van het detectiebevel, vooral waar het gaat om detectie in interpersoonlijke communicatiediensten en waar het onbekend materiaal dan wel

materiaal van grooming betreft. Het gaat dan bijvoorbeeld om een advies van de Juridische Dienst van de Raad en het advies van het Europees Comité voor gegevensbescherming (EDPB) en de European Data Protection Supervisor. Deze adviezen worden betrokken bij de onderhandelingen en de Nederlandse standpuntbepaling.

4.4. Krachtenveld

De inhoud van deze brief is binnen het Ministerie van Justitie en Veiligheid afgestemd met DWJZ (SBR), DRb en NCTV. Externe afstemming heeft plaatsgevonden met BZK (CZW), EZK en BZ.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

De persoonsgegevens van ambtenaren worden niet openbaar gemaakt ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Rechtshandhaving en
Criminaliteitsbestrijding

Datum
28 juni 2023

Ons kenmerk
4718557